І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь ...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIII. Ч. 119. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 29-го ЧЕРВНЯ 1966 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JUNE 29, 1966 No. 119. VOL. LXXIII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Вівторок, 28 червня 1966

В АМЕРИЦІ

ЗДА МУСЯТЬ КОЖНОГО МІСЯЦЯ МАТИ 200,000 нових варстатів праці, бо в такому темпі зростає населення цієї країни, — так заявив віце-президент Гюберт Г. Гомфрі, промовляючи на зборах організації Свенскорнас Дег в місті Міннеаполісі, Міннесота, де він давніше був посадником. Ця організація об'єднує американців шведського походження. Гомфрі казав, що ЗДА щотри роки мусять створити стільки нових варстатів праці, скільки становить теперішнє населення цілої Швеції. Очевидно, казав Гомфрі, що передбачене ним число не є точно певне.

ФОРД ТВЕРДИТЬ, ЩО УРЯД не виявляє дійсних коштів війни у В'єтнамі. Републіканський провідник в Палаті Репрезентантів конґресмен Джералд Р. Форд твердить, що в бюджеті на фінансовий 1967 рік видатки на війну у В'єтнамі матимуть дефіцит у висоті від 7-ох до 10 більйонів долярів. Але президент Джансон не виявляє дійсного стану в цій справі, бо хоче це зробити аж після цьогорічних виборів в листопаді. Тоді то Уряд напевно проситиме Конґрес про збільшення прибуткових податків. Форд казав, що Уряд в 1964-му році зменшив був податки, щоб скріпити економіку, а тепер, перед виборами не хоче збільшити податки, щоб охоронити економіку перед інфляцією.

СЕКРЕТАР ТОРГІВЛІ ЗАЯВЛЯЄ, що витрати на війну у В'єтнамі можна буде справедливо оцінити аж в половині цьогорічної осени, коли можна буде передбачити чи війна в тій азійській країні збільшиться, чи зменшиться в найближчому році. Коли восени ц. р. видко буде, що війна не зменшиться, тоді треба буде подумати про те, щоб збільшити видатки на неї. На думку секретаря торгівлі Джана Т. Коннора збільшення видатків на війну у В'єтнамі буде новим поштовхом до економічного збільшення. Про справу збільшення прибуткових податків секретар торгівлі казав, що це є відкрита проблема, і тому тепер не можна в цій справі нічого передбачити, як це він хотів робити недавно.

ДЕЯКІ БАНКИ ЗБІЛЬШУЮТЬ ВІДСОТКИ від ощадностей до 5-ох відсотків. І так Дайм Сейвінґс Бенк оф Бруклін повідомив, що вже від 1-го липня цього року платитиме відсотки від ощадностей не 4.5 тільки 5 відсотків. Говль Сейвінґс енд Ловн Ассошіейшен в Лос Анджелесі повідомив, що від 1-го липня платитиме відсотки у висоті по 5.25 від ста, бо досі вже платив по 5 відс. Хто заявить, що не буде вибирати ощадностей впродовж 36 місяців, той дістане відсотки по 5.75. Бруклинський Дайм Сейвінґс Бенк повідомляє, що високі відсотки платитиме тільки в місяцях липень-вересень, а не постійно. Інші банки також збільшили відсотки, але менші як 5%.

КРАЙОВА АКАДЕМІЯ НАУК ДОСЛІДЖУЄ лікувальну корисність нових ліків, які були введені на фармацевтичний ринок в роках від 1938 до 1962-го. На цю ціль Академія дістає 834,000 дол. від Адміністрації Харчів і Ліків. Досі ці ліки були випробовувані тільки в тому напрямі, чи вони не є шкідливі для людського здоров'я, а тепер мають їх перевірити, чи вони щось помагають при лікуванні пацієнтів. Цією справою мають зайнятися коло 150 спеціялістів, які працюватимуть в 30 групах. Згідно з законом із 1962-го року фармацевтичні фірми мають тепер доказати, що їх ліки направду помагають хворим, а не тільки те, що вони їм не шкодять, як це було до 1962-го року.

У СВІТІ

ЯПОНСЬКІ КОМУНІСТИ ВІДВЕРТАЮТЬСЯ від Пейпінґі і звертаються в сторону Москви — твердять західні обсерватори в Японії. Вони вбачають головні причини такої зміни у двох фактах: атомовому зброєнні Комуністичного Китаю, яке обурило всіх японців, та войовничу політику Пейпінґу супроти Південного В'єтнаму і всього азійського Півдня. Головний секретар японської компартії Кенї Міямото мав дати вказівки всім партійним членам „переорієнтуватися''. В цій справі приїздив до Токіо нібито „робітничий діяч'' Віктор Ґрішін, фактично для переговорів з японськими комуністами.

У ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМІ військовий прем'єр Нґуєн Као Кі, підписавши декрет про вибори до конституанти на 11 вересня ц. р., старається так підготовити ті вибори, щоб можна було перевести їх сяк-так пристойно в терені, на якому ведеться війну, та щоб обрані члени конституанти дійсно виконали своє діло. Південно-в'єтнамські урядові й військові кола певні, що американське летунство переведе внедовзі бомбардування складів газоліни біля порту Гайфонґу.

АНДРЕЙ СІНЯВСКІЙ І ЮЛІЙ М. ДАНІЄЛЬ, СОВЄТСЬКІ ПИСЬМЕННИКИ, засуджені на 7 і 5 років в'язниці за пачкування за кордон своїх антирежимових творів — хворі. Вони сидять у двох відокремлених таборах примусової праці за 300 миль на схід від Москви.

БРИТІЙСЬКИЙ МІНІСТЕР ОБОРОНИ ДЕНІС ГІЛІ ПЕРЕПРОСИВ публічно, у палаті громад, французького президента Шарля де Ґолля за гострі слова, що їх ужив кілька днів тому у своїй промові на тому самому форумі. Гілі заявив був тоді, що де Ґолля вважають за „поганого союзника в НАТО і поганого партнера в Европейському Економічному Ринку і тому поганий союзник і поганий партнер не може виступати в імені всіх інших''. В наступному тижні мають прибути до Лондону французький прем'єр Жорж Помпіду і міністер закордонних справ Моріс Кув де Мюрвіл і тому британський уряд хотів „прочистити атмосферу'' перед їх візитою.

ГОЛОВА КЕРІВНОЇ В ЗАХІДНІЙ НІМЕЧЧИНІ ХРИСТИЯНСЬКО - ДЕМОКРАТИЧНОЇ ПАРТІЇ В ТАМОШНЬОМУ ПАРЛЯМЕНТІ, Д-Р РАЙНЕР БАРЗЕЛЬ, ВИСЛОВИВСЯ рішуче за дальше перебування в Західній Німеччині 72.000 французького війська, без уваги на те, що Франція відкликала всі свої війська з НАТО. Барзель таврував надто формалістичний підхід до цієї справи — це була посередня критика міністра Ґерґарда Шредера, який був завжди неприхильний політиці французького президента де Ґолля.

В АФРИКАНСЬКІЙ ПРОВІНЦІЇ КАТАНЗІ БІЛІ знову дуже стурбовані протибельгійською пресовою кампанією, що її проводить конґолійська преса, згідно з різкою поставою супроти Бельгії теперішнього конґолійського президента Жозефа Мобуту. В столиці Катанґи Елізабетвіллі живе самих тільки бельгійців коло 700 осіб. Вони і всі інші білі лякаються погрому збоку чорних автохтонів і стараються мерщій виїхати до Европи. Уряд, лякаючись, що втратить багатьох незаступних фахівців, злагідив тон, але настрої далі напружені.

Сенатор Дадд під присягою заперечує всі оскарження у неправильній поведінці

Вашинґтон. — Сенатор демократ із Коннектикату 27-го червня зізнавав в Сенатській Етичній Комісії і під присягою заявив, що всі оскарження проти нього є неправдиві і не мають жодних основ. Дадд твердив, що він діяв увесь час згідно з таким кодексом чести, який обов'язує всіх сенаторів, і допомагав своїм приятелям, не порушуючи престижу сенатора ЗДА. Він пізнав Джуліюса Кляйна в товаристві людей із поважних кол і ніколи не чув, щоб Кляйн був нечесною людиною. В своїх зізнаннях сенатор заявив, що він під час своєї подорожі до Західньої Німеччини не виконував жодної місії, щоб обороняти там Кляйна проти нападів німецької преси на Кляйна. Дадд признав, що говорив про Кляйна з тодішнім німецьким канцлером Конрадом Аденавером, але це робив він на вимогу канцлера, який порушив був цю справу. Сенатор Дадд заперечив твердження своїх противників і твердив, що Кляйн ніколи не виготовляв для нього промов. Але сенатор признав, що вніс був до Конґресового Рекорду деякі суґестії, які йому піддав був Кляйн. Кляйн — це зареєстрований аґент, який діяв в інтересі Західньої Німеччини. На початку своїх зізнань сенатор Дадд домагався, щоб сенатор републіканець із Юта, який є містоголовою Сенатської Етичної Комісії, був заступлений іншим сенатором, бо він є „упереджений'' до нього, але Комісія відкинула цю вимогу сенатора Дадд'а. Переслухання Сенатської Комісії Етики в справі сенатора Дадд'а відкладені до 15-го липня, коли прибуде з Німеччини Юліюс Клайн, щоб скласти свої зізнання.

Проф. Лев Добрянський виступив у справі сенатора Дадда

Вашинґтон. — Перед Сенатською Комісією Етики, яка розглядає справу демократичного сенатора з Конектикату Томаса Дж. Дада у зв'язку з пресовою кампанією, що приписала сенаторові зловживання виборчими фондами, зізнавав у п'ятницю в ролі свідка проф. Лес Добрянський. Про це зізнання голови Українськог Конґресового Комітету подали телевізійні стації в рамах останніх вістей, як також усі американські щоденники в суботу. „Ню Йорк Таймс'' з суботи, 25-го червня пише так: „Спеціяльний асистент сенатора Дада Дейвід Мартін заявив, що „головною причиною'' поїздки сенатора Дада до Німеччини було перевести інтерв'ю з Богданом Сташинським, якого він вважав членом „сов'єтської шайки вбивників''. Сташинський перебуває у німецькій в'язниці від 1961. Так само зізнавав Лев Ф. Добрянський, професор економіки Джорджтавнського університету і президент Українського Конґресового Комітету — еміґраційної групи у цій країні. Добрянський зізнав, що він був одним із тих, які довго намовляли сенатора Дада поїхати до Німеччини''. УККА, — як інформують — вияснив Н. Й. Таймс-ові вияснення, що він неє екзильною, але американською установою.

Конґресмен О'Конскі критикує систему покликування до військової служби

Вашинґтон. — Конґресмен републіканець Олвін Е. О'Конскі з Висконсину, який є членом Палатної Комісії Збройних Сил, 23-го червня гостро критикував теперішню систему покликування до військової служби, кажучи, що Рекрутаційна Служба кличе до служби у війську тільки самих вбогих рекрутів. О'Конскі ствердив, що в останніх шістьох місяцях в його виборчій окрузі покликали до служби у збройних силах 100 юнаків, з яких ні один не походить із родини, що заробляє більше як 5,000 дол. Як доказ на своє твердження О'Конскі говорив про 26-річного актора з Голливуду, який живе в домі, що вартує 200.000 дол., і який їздить Роллс Ройсом, що коштує 30.000 дол., та заробляє річно 100,000 дол., і який дістав відкликання військової служби, бо він мусить втримувати свою матір, яка була вже чотири рази одружена. Конґресмен не назвав по імені цього актора, та всім відомо, що це Джордж Гемілтон, який часто товаришить старшій донці президента Джансона. О'Конскі звернувся до директора Рекрутаційної Служби, генерала поручника Луїса Б. Герші, який був присутній в Комісії, і заявив: „Рекрутаційна система є недемократична і неамериканська.'' Конґресмен сказав, що не може обороняти своїх виборців, які нарікають на теперішню рекрутаційну систему. О'Конскі говорив, що критикує цю систему не з політичних причин. „Я певний в тому, що Білий Дім не має нічого спільного з відкладенням військової служби акторові Гемілтонові''. Гемілтон відмовився скласти заяву в цій справі журналістам, які його знайшли в стейті Юта.

Д-р Аппел остерігає лікарів проти збільшування гонорарів

Шикаґо, Іллиной. — На відкритті зборів Палати Делеґатів Американського Лікарського Товариства перестерігали лікарів, щоб не збільшували лікарських гонорарів, коли 1-го липня почне діяти медична опіка в рамах соціяльного забезпечення, бо це був би неетичний крок. Д-р Аппел казав, що лікарі можуть помилково думати, що перші збільшені гонорари можуть бути базою для лікарських гонорарів впродовж перших двох років діяння медичної опіки. На думку д-ра Апелла, дотеперішнього голови ЛАТ-ва, лікарські гонорари не сміють бути більші без огляду на це, чи пацієнт має право на медичну опіку в рамах соціяльного забезпечення, чи ні. Лікарі домагаються, щоб могли діставати гонорарі впрост від пацієнтів, які пізніше малиб діставати зворот із соціяльного забезпечення. Згідно з законом гонорари мали б діставати з соціяльного забезпечення, а не від пацієнтів. При цій системі лікарські гонорари були б обмежені законом, тому лікарі виставили вимогу, щоб могли брати винагороду впрост від пацієнтів. Тоді вони могли б збільшити свої гонорари.

ДАВАЙ М'ЯСО — ДІСТАНЕШ ПОЗОЛОЧЕНУ БЛЯШКУ

Київський м'ясокомбінат, що дотерміново виконав семирічний плян здачі м'яса державі, дістав з Москви, за підписом самого М. Підгорного, позолочену бляшку ... орден Леніна, — повідомляють „Ізвестія'' з 11 червня.

ВІЙСЬКОВИЙ ПЕРЕВОРОТ В АРҐЕНТИНІ; КОМАНДАНТ АРМІЇ ПЕРЕБРАВ ВЛАДУ

Буенос Айрес. — В ранніх годинах вівтірка, 28-го червня радіо подало вістку про те, що військові кола перебрали владу від президента Артура Іллії, але одночасно подавано, що президент Іллія не зрікається влади. Покищо урядова криза вранці 28-го червня не була вияснена, бо обидві сторони твердили, що вони є при владі. До ранку 28-го червня ще не було боїв. Урядова криза почалася з того, що військова команда повідомила була 27-го червня, що вона заарештувала була команданта корпусу генерала Карльоса Авґустоса Кара, який був головною підпорою президента Іллії. Генерала Кара звільнила команда армії за те, що він був на прийнятті пероністів, на якому визначною особою був пероніст, брат генерала. Командант армії Паскуаль Пістаріні заявив був 27-го червня, що він не визнає над собою влади міністра війни генерала Ромуля Кастра Санчеза. 27-го червня президент Іллія скликав був на нараду членів свого кабінету, який перманентно працював. Але вранці 28-го червня надійшла вістка про те, що військові кола перебирають владу, якої ще не зрікся президент Іллія.

Державний секретар Раск оптимістично оцінює ситуацію в Південній Азії

Канберра. — Державний секретар Дін Раск та інші міністри закордонних справ 8-ох членських держав Південно - східнього азійського оборонного пакту (СЕАТО) зібрані на конференції в столиці Австралії, висловилися оптимістично про ситуацію в Південній Азії. Раск звернув увагу на невдачу комуністів заволодіти збройною рукою у Південному В'єтнамі, на значний поступ на шляху до повного замирення між Маляйзією й Індонезією при посередництві Сіяму (Таї) і Філіппін, та на новий антикомуністичний блок 9-ох азійських і тихоокеанських держав, створений недавно в Сеулі, столиці Південної Кореї. Водночас Раск висловив „жаль'', що Совєтський Союз далі дає „моральну і матеріяльну підтримку'' комуністичним аґресорам у В'єтнамі та не виконує свого „обов'язку'', як спонзор Женевської конференції, яка довела б у В'єтнамі до замирення. Британський міністер закордонних справ Майкел Стюарт виправдував різними арґументами, чому Британія не бере активної участи у війні проти комуністів у В'єтнамі. Тільки сіямський міністер Танат Хоман висловився дуже критично про нерішучість та компромісовість членів СЕАТО, які не поспішили з допомогою Ляосові, як у 1961 р. комуністи загрозили тій країні і також не проявили великого зацікавлення комуністичною аґресією в Південному В'єтнамі, поки ЗДА не виступили з рішучим відпором комуністам. Південно-в'єтнамський міністер закордонних справ д-р Тран Ван До інформував зібраних міністрів на тайному засіданні про теперішню військову і політичну ситуацію у В'єтнамі.

Деякі Православні Церкви розпочинають „діялог'' з Католицькою Церквою

Монтреал, Канада. — Так звана Постійна Конференція православних владик з Північної і Південної Америки розпічне внедовзі формальний „діялог'' з Католицькою Церквою — виявив голова Грецької Православної Церкви на американському континенті, архиєпископ Іяковос. До тієї Постійної Конференції православних владик належать Грецька, Російська, Сербська, Румунська і деякі інші Церкви, разом з членством понад три мільйони вірних. Архиєпископ Іяковос заповів також „діялог'' з Лютеранською Церквою. Він покликався на останній Другий Ватиканський Собор, що дав ініціятиву і поштовх до шукання єдности всіх Християнських Церков. Водночас він перестеріг, щоб у тих розмовах триматися тільки добрих замірів і мати на увазі „єдність віри, єдність навчання, єдність правди і єдність Причастія'' та виминати раціоналістичного підходу й світських справ'', бо воно може перетворити той діялог у сварню. Для підготовки того діялогу видано 30-сторінкову брошуру „Провідні ідеї для православних у вселенних відносинах''.

● **У Португалії поставлено перед суд 49** португальців, які приступили до секти Свідків Єгови. Їм закидають наражування на небезпеку спокій країни. Це вперше судять в Португалії членів тієї секти.

Файсал зустрівся з американськими банкірами і лікарями

Ню Йорк. — Король Савді Арабії Файсал, якому відмовив Ню Йорк офіційного прийняття, зустрівся із Нюйоркськими банкірами під час прийняття, що його видали на честь цього 62-річного арабського монарха 28 екзекутивних керівників трьох великих ню-йоркських банків, а саме Ферст Нейшенел Сіті Банк, Чейс Мангеттен Банк і Морґан Траст Компані. Короля вітав Дейвід Рокефеллер, президент Чейс Мангеттен банку. В понеділок арабський король побував в Гарвардському університеті, де його вітав президент цієї високої школи Натан Пюсі. Король Файсал, який започаткував нові соціяльні реформи в Савді Арабії, намагається повести боротьбу із давніми пошестями, що нищать населення його королівства, головно трахомою. Школа Публічного Здоров'я Гарвардського університету вже від 1954 року веде досліди над пошестями, що панують в Савді Арабії. Тепер ця школа, як заявив президент Пюсі, готова прийти з допомогою Арабії в її боротьбі з пошестями. Король заінтересований у масовому щепленні населення проти трахоми і інших пошестей. Гроші на досліди проти пошестей в Арабії йдуть з прибутків Арабсько-Американської Нафтової Компанії.

РОМАН РУДНИЦЬКИЙ ДІСТАВ „ПОЧЕСНИЙ ДИПЛОМ'' І ЗАПРОШЕННЯ НА КОНЦЕРТИ В УКРАЇНІ

Москва. — Роман Рудницький, який брав участь у міжнародному музичному конкурсі у Москві, як член офіційної американської делеґації в групі піяністів, перейшов три тури конкурсу, але не дістав ніякої грошової нагороди, бо забракло йому 2 пункти. За вісткою у „Ню Йорк Таймсі'' з 27 ц. м. до остаточного фіналу допущено трьох американців — Мішу Діхтера, Едварда Ауера і Джеймса Діка. Романові Рудницькому признано „почесний диплом з відзначенням''. Водночас він дістав запрошення на концертове турне по Україні літом цього року.

Президент де Ґолль у Києві

Київ. — Президент Франції Шарль де Ґолль прибув у понеділок увечорі до столиці України, де його вітали мешканці цього старовинного міста. Дівчата в українських національних строях, у вишиваних сорочках, широких кольористих спідницях і в червоних чобітках із заквітчаним волоссям, під в'язаним довгими стьожками вийшли на летовище, де станули довгою колоною і, співаючи українські народні пісні ожидали приїзду французького гостя. На привітання де Ґолля прибула парадна почесна сотня, в синьо-червоних одностроях, як також військова оркестра. Де Ґолль, який прибув до Києва після цілоденної візити в Ленінґраді, виглядав дещо змучений. У своїй вітальній промові він заявив, що французький нарід хоче жити у мирі з народами Совєтського Союзу. У Ленінґраді він оглядав в понеділок фабрику турбін, як також побував у царському палаці в Петерґофі. Виявляється, що президент Франції не тільки був спостерігачем у суботу, як випускали новий сателіт зі совєтської міжпланетарної стації на Сибірі, але також бачив вистріл міжконтинентальної ракети. В Києві зупинився де Ґолль до вечора. В середу він відвідає Волгоград (колишній Сталінград) і звідтам повернеться до Москви для остаточних розмов із кремлівськими вождями.

Совєти забігають за „приязнь'' Канади

Оттава. — До столиці Канади прибула окремим великим літаком „Ільюшін-18'' 11-членна совєтська делеґація *большевицьких „парляментаристів''* під проводом першого совєтського віцепрем'єра Дмітрія Полянского, формально в характері ревізити канадійським парляментаристам, що відвідали були СССР в минулому році. Полянскій заявив, що Совєтський Союз і Канада повинні тісно співпрацювати на міжнародному полі, щоб зберігати світовий мир. Він запевнив своїх слухачів, що між СССР і Канадою нема ніяких таких суперечних справ, які могли б створити загрозу майбутнього конфлікту. На середу 29-го ц.м. був призначений у Вінніпеґу великий бенкет, що його уладжує Канадійська Збіжева Рада, яка недавно продала Совєтам новий транспорт збіжжя вартости 800 мільйонів долярів. Совєтська делеґація має ще відвідати Монтреал в провінції Квібек, щоб оглянути тамошній терен для світової виставки, яка відбудеться там в наступному році, та кілька великих промислових об'єктів в провінції Онтеріо і після того вернутися знову до Оттави.

Богдан Сацюк очолює СУСТА

Нюарк. В університеті Сітон Гол в Ірвінґтоні відбувся в суботу, 25-го і в неділю, 26-го червня 8-ий конґрес Союзу Українських Студентських Товариств Америки. На конґресі були репрезентовані 15 студентських громад 31 делеґатом. Конґрес постановив змагати до організації Світового Конґресу Українських Студентів, що мав би відбутись у 1967 р. В цій діяльности СУСТА буде співдіяти з ЦеСУС і іншими красвими союзами студентів. Конґрес також заплянував поширення організаційної мережі і пожвавлення видавничої діяльности. На голову СУСТА 8-ий Конґрес вибрав докторанта з університету Урбана Богдана Сацюка. Новий голова уповажнений Конґресом дібрати собі до співпраці на місці в Шикаґо двох студентів на пост секретаря і скарбника і про свій вибір повідомити окремим комунікатом. На заступників голови СУСТА були обрані Юрій Тарасюк, Зенон Цибик, Ляриса Дяків, Андрій Масюк, Люба Ковалишин, Таня Шумська, Андрій Чорнодольський і Марія Хемич. Контрольну Комісію очолив Ігор Чума, а до її складу обрані Андрій Шуль, Алла Непрель, Марійка Процюк і Марійка Горматій. На голову Товариського Суду обраний Богдан Футей, а в складі суду є Нестор Томич, Юрій Кульчицький, Світляна Луцька і Стефа Мицак.

Зиновія Ольга Пиріг веде дитячий табір на Союзівці, до якого зголосилося пів сотні хлопців

Союзівка, Керґонксон. — Минулої суботи, 25-го червня, тут у приявності головного предсідника УНС Йосипа Лисогора та адміністраторів Союзівки Данила Слободяна і Володимира Кваса був формально відкритий літній дитячий табір, до якого на перших, до 16-го липня, зголосилося кругло пів сотні хлопців у віці від 6 до 12 літ з багатьох місцевостей ЗДА і Канади. Дитячий табір цього року веде кваліфікована учителька і виховниця пані Зиновія Ольга Пиріг з Бруклина. Табір приміщений у природньо відділений від Союзівки віллі Львів з усіми удогідненнями для такого таборування, включно із власною кухнею, окремим купальним басейном, відповідною площею та спеціяльно влаштованими приміщеннями для таборовиків. Після три-тижневого таборування хлопців відбудеться впродовж такого ж часу табір для дівчат, а опісля впродовж чотирьох тижнів у тих самих приміщеннях відбуватимуться курси українознавства.

Випробовують препарат, що розчиняє згустки крови

Вашинґтон. — Спеціялісти з Крайового Інституту для лікування недуг серця випробовують нові препарати, які мають „розчиняти'' ті згустки крови, які виникли в серці людини. Досі такі згустки крови в самому серці лікували за допомогою операції, тепер до цього вживають препарату, що називається "urokinase". Цей лік активізує природню субстанцію в крові "plasminogen", а після того відбувається розпущення згустка крови, який зробився в серці пацієнта. Досі розбивали згустки крови в інших частинах тіла, тепер плянують це робити в самому серці, де вони часто спричиняють смерть людини. Лікарі-науковці випробовують цей апарат дуже оборежно, коли він виявиться успішним і зможе „розбивати'' згустки крови в самому серці, то це буде велике добродійство для недужих на серце людей. Треба випробувати, чи не матиме ужиття цього ліку якихсь побічних шкідливих наслідків. Треба додати, що Інститут для лікування серця витратив 500.000 дол. на те, щоб дістати стільки цього препарату, що вистачає для 500 пацієнтів.

СВОБОДА — український щоденник — SVOBODA — UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Статті відписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Проблема консулятів

У червні минає другий рік, як у Москві підписано між СССР і ЗДА договір про відкриття трьох совєтських консулятів — в Сан Франсіско, Шикаґо й Ню Йорку і трьох американських консулятів — у Москві, Ленінґраді і Одесі. Договір переслано до Конґресу для ратифікації, але він застряг у його комісіях, бо проти цього виявилася зразу ж сильна опозиція. На тему цього договору є вже ціла література, і все ще ведеться довкола нього публічна полеміка.

Офіційним арґументом, чому підписано той договір, є „покращання взаємин", „затіснення зв'язків", „поліпшення шансів кращого взаємного зрозуміння", „пожвавлення культурного й торговельного обміну". Найсуттєвішою точкою договору є обов'язок одної сторони повідомляти в приписаному терміні другу сторону про арештування її громадянина і право репрезентації тієї країни — амбасади, консуляту — контактуватися з арештованим. Очевидно, що державний секретар Дін Раск наполягає на ратифікуванні того договору в ім'я співіснувальної політики Америки супроти Совєтського Союзу.

Однак, існує і другий бік медалі. Передусім — це договір, який ще раз потверджує визнання Америкою Совєтського Союзу. Нема сумніву що такий договір підвищує престиж СССР і скріплює панівний большевицький режим. Далі, проти цього договору висловився директор Федерального Бюра Інвестиґацій, Едґар Гувер, який заявив, що встановлення совєтських консулятів у ЗДА „значно утруднить нашу працю", — боротьбу проти совєтської шпигунської роботи. Полковник Пеньковський виразно писав, що совєтські амбасади й консуляти у всьому світі є центрами шпигунства. Очевидно, що їхні урядовці не конечно мусять вести безпосередньо шпигунську роботу, але вони її організують, нею керують, вони мають між своїм персоналом „спеців" від організування підривно-саботажної та пропаґандивної розкладової роботи. Очевидно, що такі консуляти, так само, як амбасада СССР у Вашинґтоні, ніби були б совєтськими, але насправді були б вони російськими, з російським духом, мовою, персоналом і працею. І коли б там знайшовся службовець українського роду, то — на службі російської імперії.

Щождо „правної охорони туристів", то ця клявзуля не має практичної вартости. В Москві існує амбасада ЗДА, але большевики не мали найменших скрупулів, коли арештували професора Гарвардського університету Ф. Г. Баркгорна як „шпигуна" і звільнили його тільки тоді, коли в усьому світі залунав крик обурення і з'явилась загроза, що буде зірваний американсько-совєтський договір про культурний обмін. Большевики не мали також найменших скрупулів, коли арештували, засудили на в'язничну кару і вбили у поїзді американського студента Нюкомба Мотта. Вони не допустили американського представника до слідства і звернули тільки покалічене тіло „самогубця".

В американському Конґресі, як відомо, настрої супроти СССР і інших комуністичних країн радикальніші, аніж в Державному Департаменті. Тому й схвалено резолюцію про Тиждень Поневолених Народів, і тому щорічно відзначається роковини проголошення самостійности України 22 січня 1918 року. Тому в Конґресі й не кваплятися ратифікувати договір, користі з якого знову будуть тільки для одної сторони — большевицької імперії.

Український хліб

В газетах УССР проголошено постанову Центрального Комітету партії і Ради Міністрів СССР „про широкий розвиток меліорації земель для одержання високих і сталих урожаїв зернових та інших сільськогосподарських культур". Негайно після цієї постанови скликано в Києві пленум Центрального Комітету комуністичної партії України. Головною справою на порядку денному було виконання постанови московських ватажків. Напередодні пленуму орган ЦК КПУ „Радянська Україна" надрукував передову статтю, в якій назвав згадану постанову партії загальнодержавною справою і вимагав „усі засоби матеріяльного й морального стимулювання підпорядкувати посиленню боротьби за збереження і примноження землі — цієї основи нашого багатства".

Справа сільського господарства була головною на останньому XXIII з'їзді КПСС у Москві. Там нові кремлівські ватажки усвідомили, що треба негайно щось робити, щоб його рятувати. В наступному році минає вже півсторіччя від часу большевицької „революції", яка обіцяла добробут народові, а країна, яка за царського режиму висилала збіжжя закордон, не може прохарчувати навіть свого населення. Що більше, Совєтський Союз є постійним і найбільшим покупцем збіжжя на світовому ринку. „Стоячи на порозі комунізму", він мусить щорічно купувати збіжжя в капіталістичних країнах, в тому числі також у ЗДА. Останнього тижня закуплено в Канаді збіжжя на майже більйон долярів.

Сільське господарство — Ахіллова п'ята совєтського режиму. Від часу його розгрому сталінськими поплічниками, при всій наполегливості совєтської влади, воно не може піднятися на відповідний рівень. Хрущов намагався був рятувати сільське господарство цілинними землями, але всі намагання закінчились повною невдачею, що почасти й спричинило його усунення. Нові кремлівські ватажки вже махнули рукою на цілинні землі. Їх надія на ті землі, які вже виказали свою продуктивність і давали країні ще перед революцією стільки хліба, що можна було його експортувати. Тож увага їхня звернулась тепер на Україну. Партійний офіціоз „Правда" з суботи 25-го червня пише у статті під вимовною назвою „Хлеб Украины": „За директивами XXIII з'їзду партії республіка (читай — Україна) мусить піднести на кінець нової п'ятирічки продукцію зерна на 37-38 мільйонів тонн, це значить піднести цю продукцію на 30 відсотків у порівнянні з пересічним урожаєм".

Ось в цьому й причина широко запланованої меліорації, різного роду вдосконалень. Москва потребує хліба, і цей хліб має дати їй колоніяльна Україна. Намісники в Києві не думають ні про що інше, як про виконання постанови своїх московських шефів. Зразу ж на постанову Центрального Комітету партії в Москві вони скликали пленум партії у Києві і на порядок денний поставили справу, яка вже вирішена в Москві. Київські поплентачі навіть не думають про те, що потрібне в Україні для того, щоб піднести сільське господарство. Вони лише виконують постанови. Як на сміх, єдина — поза справою сільського господарства — проблема, що її вирішив пленум у Києві, це було переіменування Президії Центрального Комітету партії України на — Політбюро. За зразком Москви, де це вже зроблено раніше.

Олександер Брик

ПРОБЛЕМА Ч. 1.

(1)

I

Між „політичною політикою" і фізичним самозбереженням

„Козацька мати не вмерла", Україна — це „стоголова гідра": коли відтяти одну голову, то відростає друга — ось наша традиційна віра в фізичну невмирущість нашого народу. З одного боку, вона підтримує надії на те, що наш народ ніколи не згине фізично, скільки б там ворог його не винищував. З другого боку, віра в ту незнищенність шкодить нам, бо наші провідники загалом не дбають про ощадну господарку „людським матеріялом".

Але історія свідчить, що „невмирущих" націй немає, якщо та „невмирущість" мала б спиратися на самій вірі. Було багато великих народів, що мали свої держави, і так само вірили у свою „невмирущість", але коли наставали загрозливі обставини, а ті народи не вміли зберегти себе, то вони пощезали з лиця землі, і жадна магічна сила не врятувала їх. Так говорить історія; і вона подає назви тих народів, які були, але їх уже немає. А по деяких навіть назви пощезали.

Добре є „надіятися проти надії", але обманювати самого себе — це небезпечне явище. Вірити в існування того, що не існує — психічна недуга, якщо це трапляється у дорослих.

Статистика свідчить, що якби наш народ жив-був у нормальних обставинах, то в часі між двома світовими війнами нас було б не менше як 70 мільйонів. Теперішня ж совєтська статистика подає лише біля 38 мільйонів українців в Україні. Тобто наше число „росте вниз". Ми себе потішаємо тим, що коли відновиться українська державність, то до українства признається на 50% більше українців, аніж признаються тепер. До того ж ще, мовляв, большевицька влада фальшує статистику.

Безперечно, одне й друге є правдою. Але тих потенційних 70 мільйонів таки немає. Коло 5 мільйонів було знищено голодом за 1921-1922 роки; коло семи-восьми мільйонів населення знищено штучним голодом за 1932-33 роки; ми й самі не знаємо, скільки мільйонів (кажуть, принаймні три) українців згинуло в першу світову війну, а скільки згинуло в 1917-21 рр. у боротьбі за українську державність; скільки загинуло від куль у льохах ЧеКа, в таборах смерти в СССР і під час другої світової війни (коло п'ятьох мільйонів); скільки старших і дітей вмирають передчасно з недоживлення; скільки родин не можуть дозволити собі мати більше дітей, бо не можуть утримати їх. А скільки... Таж українці не сиплються з іншої плянети! Звідки ж тих мільйонів набрати?

Литовці десь понад півтисячі років тому мали величезну імперію — від Балтійського моря по Чорне. А тепер їх немає навіть повних три мільйони... І далі винищують цих шляхетних, лицарських людей.

Коли ми тепер з радістю шукаємо по сторінках нашої славної історії великих мавзолеїв чи просто цвинтарищ героїв, то не думаємо про те, скільки нас залишилося. Але настає час, що таки треба подумати. І тут — пробачте мені оте національне „богохульство" — вже таки треба почати ставити питання: чи жертва життя даної одиниці в даному випадку виплатиться чи ні; це значить: коли хто свідомо йде на такий подвиг, в якому неминуче загрожує смерть, то чи ворог через те зазнає конкретної втрати?

Нам тепер треба почати змагання за втримання кожної нашої одиниці і в розсіянні поза межами України. Якщо ми вийшли у світ тільки для того, щоб рятувати себе особисто і тут утопити пару наших мільйонів у чужому морі, то це було б з нашого боку самогубство; це також означало б, що ми пограбували наш народ з великого числа людей, бож залишили по собі порожнє місце в Україні, де наш стан посідання зменшується, і в розсіянні безслідно розсіялися. Якщо б усі так поступили, як ми з вами, то нині в Україні не було б українців.

Маючи це на увазі, мусимо докладати всіх можливих зусиль, щоб у розсіянні зберегти себе від винародовлення. Статистика в Канаді подає, що за останні роки число українців зменшилось там на 80 тисяч... З того часу у нас, крім жалю й розпуки, нічого не робиться, щоб зупинити відплив наших людей у чуже середовище.

II

У нас не було „Великого Ісходу" у світ; не було плянованого, організованого виходу в розсіяння. Ні в одній країні ми не спромоглися поселитися такими скупченнями, як, наприклад, меноні в Канаді, де вони мають свої містечка, школи і свої радіовисильні. Ми ж розпорошені.

Усі ми отак „на часок" вискочили у світ — з надією, що незабаром таки повернемося у вільну Україну. Ми не вийшли — доля нас викинула. Ми з розгону влетіли в той світ великий, і боляче вдарилися об нього.

Через оту несподіванку, якою для нас стало те, що ми опинилися в широкому світі, ми втратили дуже багато. Але ми втратили не все; ще досить багато є того, що можна врятувати, але часу вже аж надто мало. Що в мене є на увазі — це негайна потреба розробити систему рятування нашої спільноти від асиміляції.

Мій земляк у Франції писав мені, що один з українських католицьких священиків їздив був з Парижу аж до Марселю навертати православного на католицтво. Сам я православний, отже, звичайно, не можу захоплюватися тією місією. Я проти того, щоб будь - котре з віроісповідань у нашій спільноті ставило собі метою навертати інші ісповідання. Нехай собі кожен вірує так, як сам бажає. Але коли думаю над тактикою, як такою, тобто — дана особа кілька разів їздить сотні миль, щоб приєднати для своєї ідеї лише одну особу — це метода здорова, розумна й успішна.

Отже, нам треба тепер „зі свічкою вдень" вишукувати кожну ту національно „помершу душечку", як писав про таких Спиридон Черкасенко на еміґрації в Чехо-Словаччині, і „возз'єднувати" їх. Я переконаний, що багато „душечок" з тугою очікують, щоб наші прийшли й допомогли їм повернутися до свого народу.

Це лише маленький приклад. Але я маю на увазі велику систему - машинерію зберігання нашого народу в розсіянні. У Канаді є КУК, в Америці УККА, в Британії СУБ, в Европі УН-Рада і т. д. Кожна з цих установ повинна створити спеціяльний ресорт, в якому були б заанґажовані справжні апостоли в місії зберігання українства. Там мали б працювати психологи, педагоги, українознавці, журналісти і т. д., що науково розробляли б систему й методи зберігання українства в розсіянні. Дивно, що досі цього немає. На яке ж чудо самозбереження наші провідники надіються?

(Закінчення буде)

Мих. Килимник

НЕРОЗКВІТЛИМИ ЗІВ'ЯЛИ

Куритиба. — Кілька років тому диктатор червоного Китаю, Мао Тсе-тунґ, прорік слова, які набрали широкого розголосу: „Хай у китайському саду квітнуть усі сто квіток". Так він сказав, а на ділі вийшло зовсім інакше, вже ніби за Талмудом: „Якщо камінь падає на глечик, то горе глечикові, якщо глечик падає на камінь, то... горе глечикові".

Зо три місяці тому провінційна комуністична преса червоного Китаю здебільшого південних його районів, стала виступати проти відомих китайських літераторів та істориків, закидаючи їм невірне насвітлення минулого й сучасного, нерозуміння ними „дійсних вимог пролетаріяту". У тих статтях вказувалось на недопускальність позитивного трактування деяких китайських імператорів з династії Мінґ, на перекручення сучасних фактів... Спочатку те все писалося в спокійному тоні, і на ті статті навіть давалося відповіді - заперечення в тих самих чи інших пресових органах. Деякий час усе йшло в дусі „розцвітання ста квіток".

Але поволі дискусія ширилася і набирала гостроти. Перекинулася вона до центральної преси, скерувалася проти визначних письменників, журналістів, науковців, мистців, далі провідних партійних діячів, нарешті — військовиків. Наслідком її злітають тепер зі своїх становищ редактори великих газет, директори високих шкіл, генерали, міністри, навіть члени політбюра комуністичної партії.

Тепер уже офіційно проголошено, що єдиною ідеологією у червоному Китаї має бути ідеологія Мао Тсе-тунґа, бо лише вона відповідає вимогам та інтересам пролетаріяту, і ніхто не сміє їй протистояти. Всі думки та твердження, що не вкладаються в цю ідеологію, визнано єретичними, буржуазними, ревізіоністськими, протинародними, а людей, які такого роду думки ширять, обвинувачується в зраді комунізму, в намаганні повернути Китаєві капіталістичний устрій, в підривній діяльності на користь хрущовістів та „американських імперіялістів". Преса одверто ставить вимогу пустити кров, багато крови...

Отак у червоному Китаї „сто квіток" Мао Тсе-тунґа відразу зів'яли, не розквітнувши, не встигши показати хоч би одної яскравої пелюстки. Офіційні тлумачення цієї справи, подані у „Червоному Прапорі", „Народній Газеті", „Народному Дні" та інших часописах, велеречиві, туманні та суперечливі. В тих матеріялах доводиться порпатися довго й докладно, щоб видобути з них, про що власне йдеться.

Вся балаканина про династію Мінґ, про давніші й новіші твори китайських письменників була лише прелюдією до головного: заборони китайським інтелектуалам бачити будь-що позитивне без зв'язку з особою Мао Тсе - тунґа. Хтось з імператорів династії Мінґ, може, й хотів щось добре зробити для Китаю, але не міг, бо не був озброєний „непомильною" і „єдиноспасенною" теорією Мао Тсе-тунґа. Сучасне касарняне життя в китайському селі, контролю кожного кроку людини, тяжкі нестатки, надмірну працю, злиденні заробітки не можна називати їх власними іменами: треба на все дивитися крізь окуляри вчення Мао Тсе-тунґа.

Та, повторюємо, це була тільки прелюдія до головного. А головне почалося в травні, коли вперше з'явилося в пресі означення „антипартійна група". З відоміших осіб до неї попали перший секретар партійної організації Пейпінґу, член Політбюра комуністичної партії Китаю, Пенґ-Чен, а також міністер культури, він же керівник партійної пропаґанди і кандидат у члени Політбюра, Лію Тінґ-ю. Разом з Пенґ-Ченом обвинувачено й двох його помічників — теж секретарів партійної організації Пейпінґу, Лян То-ша і Тенґ-То.

Отже, не південний Китай, а Пейпінґ виявився оселею „антипартійної групи". Лідером її, виходить, є Пенґ-Чен, чиє ім'я досі згадувалось після Мао Тсе-тунґа, разом з іменами формального президента країни Лію Шао-ті, прем'єр - міністра Чжоу Ен-лая, генерального секретаря партії Тенґ Шао - пінґоа, міністра оборони Лі-Пао.

„Антипартійній групі" закидається не більше не менше, як підготова змови на життя Мао Тсе - тунґа і — протикомуністичної революції, на зразок мадярської в 1956-му році. Своєю метою та група ніби ставила собі повалення „диктатури пролетаріяту", привернення Китаєві капіталістичної економіки і встановлення приязних відносин з СССР та ЗДА. За останніми вістками з Пейпінґу „антипартійна група" нібито була тісно пов'язана з генеральним штабом армії, який мав ґрунтовні розходження з ЦК партії та військовим міністром Лі-Пао, наставленим на це становище, всупереч волі військовиків, Мао Тсе-тунґом.

Учасників „антипартійної групи" знімають з їх становищ, арештовують, піддають анатемі, називаючи їх „виродженцями, зрадниками, буржуазними запроданцями, аґентами чужоземних розвідок..." Подібні методи розправи з опозицією повністю запозичено з практики Сталіна, і звідти ж походять вимоги „пустити кров, багато крови".

У чому ж суть всієї цієї справи?

Як і в кожній комуністичній країні, в червоному Китаї найболючішим періодом є період переходу диктаторської влади від однієї особи до іншої.

Мао Тсе - тунґові минуло 73 роки, до того ж він поважно хворий і місяцями не показується на люди. При такому стані речей не він, а інші особи тримають державну і партійну керму в своїх руках, використовуючи його ім'я: голова ради міністрів Чжоу Ен-лай та генеральний секретар ЦК партії Тенґ Шао - пінґ.

Досі вважали, що зі смертю Мао Тсе - тунґа верховна диктаторська влада автоматично перейде до когось із двох цих зверхників партії чи уряду, або до їх обох. У світовій пресі не раз відзначалось передбачливість Мао, який ніби зумів запобігти можливим надзвичайно тяжким ускладненням, зв'язаним з перебранням влади. Але справи склалися інакше.

У червоному Китаї вже встигла вирости нова верства, ота „нова кляса", яка складається переважно з молодшого покоління партійців, військовиків, літераторів, науковців і мистців, підтримуваних технічною інтеліґенцією, що її Мао та його прибічники тримають „ у чорному тілі". „Нова кляса" вимагає для себе більших прав і кращого забезпечення. Для неї Мао Тсе - тунґ живе задовго, вона більше не має терпцю чекати на його смерть. Вона також не хоче, щоб диктаторська влада перейшла до рук його вірних товаришів, бо ті можуть ще на довгі роки продовжити все те, що нині має місце в Китаї. Ось на неї, на „нову клясу", і сперлися Пенґ-Чен і Лію Тінґ-ю.

„Антипартійна група", очевидно, вирішила за краще силою усунути Мао Тсе-тунґа та його поплічників. Можливо, до такого рішення привів її приклад з Хрущовим, якого усунули невдоволені партійні бонзи. Недарма китайські офіційні пресові матеріяли натякають на пов'язаність „антипартійної групи" з Кремлем.

„Антипартійну групу" викрито, і тепер її громлять, але коріння її глибоко сидить у тій суспільній верстві, яку витворюють комуністичні режими. Тому, треба думати, незабаром виростуть нові „антипартійні групи" і якась з них проголосить „антипартійною групою" сучасних верховодів червоного Китаю, як то колись зробила група Хрущова з групою Молотова, Маленкова, Кагановича та ін.

Від Мао Тсе - тунґа залежало, щоб усі з пропаґандивною ціллю проголошені ним „сто квіток" нерозквітлими зів'яли, але припинити боротьбу за владу в панівних колах — це вже не в його силах.

Я. Верес

ПРО КРИЛА ТА МОЗОЛІ

(Фейлетон)

А от скажіть, товариші-громадяни, куди подінеться комуністична партія, коли збудується комунізм?

Чи не ставили ви самі собі такого питання? Певно, що ставили, бож геніяльні ідеї народжуються завжди разом у кількох людей. Тим то я й не хвалюся, буцімто я один у цілій галяктиці додумався до такого запитання.

А це ж запитання надзвичайної ваги!

Нещодавно газета „Радянська Україна" у статті під назвою „Ідеї партії — крила народу" з великим піднесенням, схвильовано, напружено, благородно і красномовно визначила і підсумувала ці крила та ідеї.

Спочатку визначила, а потім підсумувала.

А читачі, очевидячки, засумували. Та й не диво:

„Будуть турботи і безсонні ночі, — писала газета. — Будуть мозолі і трудовий піт".

Отже, партія мозолями народ цілком забезпечує, принаймні, на п'ятирічку. „Нема легкого щастя і легкої долі", — сказано в іншому місці надхненної, вогняної, непохитної, окриленої та творчої статті. „Вони (себто „щастя і доля") вибороюються, здобуваються працею, мозолями, потом".

...Зрозуміло, велике щастя. І, на мій погляд, даремно газета „Радянська Україна" пише, нібито „нема легкого щастя". Як нема? Є! І не колись, на Ленінове сторіччя, буде, а вже тепер є. І не тільки тепер є, а вже близько п'ятдесят років є! І турботи, і безсонні ночі, і напружена праця, і піт, і мозолі — були, є і будуть.

От, скажімо, ковбаса, чи там шинка, чи житлоплоща не завжди були, не завжди є і не завжди будуть. Зате рішення партії передбачає п'ятиденний робочий тиждень з двома вихідними днями. То цілком реальний намір рідної партії. П'ятиден-

(Закінчення на стор 3)

ЛУКА ЛУЦІВ

ІВАН ФРАНКО — БОРЕЦЬ ЗА НАЦІОНАЛЬНУ І СОЦІЯЛЬНУ СПРАВЕДЛИВІСТЬ

(22)

Після вияснень Франка, що він зовсім не плянував ідилії, Лімбах таки обстоював свою думку:

— Ні, без потреби ви беретеся наслідувати того пана Золя! Без потреби. Він не доведе вас до добра, шукайте своєї власної дороги!

Під час однієї розмови з Лімбахом Франко так вияснював свої літературні пляни: „В ряді дрібних нарисів та сцен змалювати ту частину галицької суспільности, яку встиг вже пізнати".

Лімбах тоді пожартував: — „Але не зробіть мене безсмертним!" Це і сталося. В 1903-му році Франко написав „Гірчичне зерно" (З моїх споминів), в якому змалював із симпатією свого вчителя з Дрогобича, що вирізнявся в тому місті „багатім на неґативні прикмети" і був, при своїм матеріяльнім убозтві, духовим дорадником найздібнішої гімназійної молоді, бо інші особи, з вищою освітою, пересиджували в кімнаті Баєра.

„Почав я писати дуже вчасно — ще в нижчій гімназії"

В автобіографії І. Франко признається, що „почав писати — віршем і прозою — дуже вчасно, ще в нижчій гімназії". В цьому напрямку впливали на юнака - Франка два гімназійні вчителі, згадувані вже Іван Верхратський і поляк Юлій Турчинський, „оба писателі й поети, хоч один одного дуже не любили" (І, А. 164). Заохотою для Франка писати був і шкільний товариш Ісидір Пасічинський, який ще в нижчій гімназії друкував свої вірші, що їх Верхратський хвалив. Тоді в дрогобицькій гімназії був ще один поет — учень вищих кляс Дмитро Вінцковський.

На жаль, перші твори І. Франка не збереглися. Сам поет писав про це так у „Передньому слові" до збірки „Із літ моєї молодости" в 1913 р. з приводу 40-річчя появи його першого вірша в друку в студентськім часописі „Друг" (15 мая 1873-го року):

„Майже від самого 1868-го року я писав немало віршами й прозою, бувши учеником гімназії в Дрогобичі, та все писане в тих часах попропадало чи то в мене самого, чи між добрими людьми. Мені не жаль тих плодів молодечої фантазії, і я не бажаю, щоби хтось колись, знайшовши дещо з них, подавав їх до друку. Зате вважаю не зайвим відновити тепер пам'ять тих моїх перших поетичних творів, що появилися в друку в перших п'ятьох роках моєї літературности 1874-1878" (XV, Б, 289).

„Перші твори своєї Музи" Франко видав поправленим виданням у 1913 році, вважаючи, що вони „кинуть деяке світло на початки його поетичної діяльности" (ст. 291). Такої самої думки був і покійний Володимир Дорошенко, який у 1936 році, у 20-річчя з дня смерти Івана Франка, вмістив у „Вістнику" (чис. за липень-серпень, ст. 537-544) статтю „Шкільні задачі Івана Франка". В цій статті опубліковано саме ті твори, про які поет згадував як про „загублені"; вони збереглися в архіві професора І. Верхратського, і цей архів вдова по професорові в 1935-му році передала Науковому Товариству ім. Шевченка у Львові. Професор Верхратський уже в 1871-му році пізнав, що Іван Франко не є собі звичайним учнем 4-ої кляси і тому його задачі зберігав у своєму архіві в окремому зошиті.

В тому зошиті було п'ять задач: три прозою — „Опись літа", „Хосен води" та „Опись пожару", і дві віршовані — „Опись зими" та „Опись Святого Вечера". В. Дорошенко вияснив, що задачі „Опис літа" і „Хосен води" — написані на основі шкільної лектури, а „Опись пожару" — на основі дійсної події, яку спостерігав Франко. В цій задачі автор ось так описує буревій в селі (подібно, як це пізніше зробив у повісті „Великий шум"), а опісля того пожар, описаний також в повісті „Борислав сміється", „Захарі Беркуті" і в інших творах:

„Ніхто не лишився в хаті, — всі вибігли, і увиділи — Боже милостивий: єдна хата на кінці села уже малощо не догоряє, але огень доходить уже до половини села. Як огненні птахи, літають китиці з єдної стріхи на другу, а люди стоять, як вкопані, хоч вітер аж землю рве.

(Далі буде)

Ню Йорк, Н. Й.

НАШ САДОЧОК — НАША ШКОЛА

„Наш садочок — наша школа" — такі слова почули ми 4-го червня на пописі наших найменших при школі св. Юра. — Садочок відзначав кінець року і перехід до першої кляси. Відбувалася ґрадуація. Тоги і дипломи, прощання з минулим і вітання нового етапу життя дівчаток і хлопчиків. І батьками оформлений вияв вдячности діток: по рожевій квітці, один за одним, подають вони любій учительці пані А. Книш.

Вона навчала діток не забувати і про тих, хто уможливлює ведення рідної школи і садочка. Діти рецитували віршовану подяку отцям і сестрам. Але найважливіше, казала пані Книш дякувати дітям батькам, бо ж вони день-у-день приводили діток до школи поверталися, щоб відобрати їх. Віршиком просили діти Бога, щоб післав батькам всіх ласк.

І ми, мами, знаємо, як знання наших дочок і синів збільшилося, як вони робилися певнішими і дружнішими у відношенні з товаришами і з яким іншим настроєм поспішали до садка. Пам'ятаємо, як першого дня не одна дитина тулилася до мами і, розплакавшись, не хотіла відпустити її руку. А потім самі ж ті діти спішилися: „Скоріше, мамусю, бо спізнимося!" У садочку чекало ж їх стільки цікавого: нові пісні, гри, робітки, малювання; різноманітність бавила дітей і їх розвеселяла. Але не лише гра, забава і розвага заповняли час, дітям. Навчилися вони також, як свідомо уживати свого розуму для виконання завдань у книжечках, виданих спеціяльно для католицького дошкілля. При помочі образків та букв і цифр, що зчасом зробилися знайомими, маленькі учні намагалися розв'язати загадане. Як добре вони це робили під фаховим і вмілим проводом пані Книш, бачили ми, батьки, на конференціях батьків з учителями.

Також навчилася кожна дитина відповідати на питання: де мешкає, число телефону і коли і де народилася. Наймиліше ж було, коли вдома дитина раптом починала співати нову пісню, чи говорити новий віршик або молитву, і просила маму, потім тата, а дальше всю родину, щоб послухали, чого вона в садку навчилася. Радісно обіймалося тоді малятко і глибоко в серці дякувалося Богу, що маємо можливість посилати діток до рідної школи. Тут не можна не згадати про поступ діточок в українській мові, яка спочатку декому була немов чужою; а ще і про молитву, що для деяких діток уперше тут, у садочку набрала дійсного значення. За учителькою складали пальчики, щоб правильно перехреститися, за нею ж повторяли слова, які наближували думки їх до Того, хто сотворив нас і вислухує прохання, особливо невинного серця дитини.

Так виховуються наші діти у нашому садочку. Переходять до школи і там отці і сестри та ними заанґажовані світські сили стараються продовжувати виховання дітвори у цьому ж дусі присв'ячуючи багато часу навчанню про Україну і рідній мові.

З великою надією чекаємо відкриття рідної середньої школи. Чи не гідна буде це скриньочка для нашого найдорогоціннішого скарбу, чи не найкраща грядочка для вирощення новогосвідомого українського життя!? Нехай отцям і сестрам помагає Бог, та нехай винагородить їх як залогу корабля, що через бурю попровадили його до берега, на якому знайшлися багатства, про які і не мріяли.

Вертаючися ще раз до ґрадуації закінчення шкільного року, треба згадати, що діти також співали виразно і з захватом. о. парох парохії св. Юрія О. Засібіда ЧСВВ виголосив милу промову і роздав ґрадуантам дипломи. Закінчилося свято співаною молитвою.

I. Шуварська-Шумилович

Співпраця бофалівської та торонтської студентських громад

Студентські Громади при Торонтському та БоФалівському університетах підписали „пакт дружньої співпраці" 26 лютого, 1966 р. в будинку при Торонтському університеті.

„Пакт дружньої співпраці" — перша в історії українського студ. зорганізованого життя, де дві громади з різних країн рішили офіційно нав'язати дружні взаємини між собою.

Святочність та важливість підписання цього пакту Любомиром Зобновим - головою Укр. Студ. Товариства в Бофало та Ігорем Бардином — головою Укр. Студ. Громади в Торонті, скріпили гучні оплески понад 500 студентів членів Укр. Торонтської спільноти на Поетичному Вечері Об'єднання Українських Письменників „Слово". Від Студентської Громади в Бофало— як символ приязни, вручено Торонтській Студ. Громаді пропам'ятну Книгу СУСТА та надзвичайне видання „Горизонтів", присвячене Крутянському бою. Передали ці книги: Любомир Зобнів, Тадей Тарнавський та Надія Тимчук.

Ціль пакту зазначена в трьох точках:

Посилити дружні відносини між членами наших Товариств.

Через спільні конференції, з'їзди та виміни прелеґентів зміцнити співпрацю Громад в зовнішній і культурній ділянках.

Помагати собі морально, а то і матеріяльно в змаганнях здійснити ідеали студентства українського походження на північному американському континенті.

Колеґія Преси та Інформації Укр. Студентського Тов. Бофало.

Філядельфія, Па.

ІСПИТ ЗРІЛОСТИ З УКРАЇНОЗНАВСТВА

АБСОЛЬВЕНТИ ШКОЛИ УКРАЇНОЗНАВСТВА „РІДНОЇ ШКОЛИ" У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Табльо матуристів Школи Українознавства „Рідної Школи" у Філядельфії. В горішньому ряді вчителі: Іван Попель, Євфрозинія Бережна, Іван Бережний, директор Володимир Лотоцький, Степан Попель, Марія Масюк і д-р Петро Ісаїв. Далі йдуть абсольвенти, а саме Юрій Царинник, Ярослав Федорійчук, Ігор Зуляк, Христина Білінська, Марта Дражньовська, Юрій Сухий, Богдан Домбчевський, Меланія Мартинович, Юрій Гомзяк, Орест Кулиняк, Тетяна Артимишин і Роман Козак.

12 українських учнів у Філядельфії закінчили повний дванадцятирічний курс українознавства іспитом зрілости, який уповноважнює їх до студій україністики в Університеті. Ці учні — це Тетяна Артимишин, Христина Білянська, Юрій Гомзяк, Богдан Домбчевський, Марта Дражньовська, Ігор Зуляк, Роман Козак, Орест Кулинич, Меланія Мартинович, Ярослав Федорійчук, Юрій Сухий і Юрій Царинник. Орест Кулинич, Тетяна Артимишин, Христина Білинська і Меланія Мартинович склали іспит з дуже добрим поступом.

Всі вони покінчили школу українознавства, що її від років веде Товариство Опіки над молоддю і дітьми „Рідна Школа" у Філядельфії. Школа українознавства „Рідної Школи" приміщується в будинку міської публічної школи, користуючись вигодами кафетерії і великої рекреаційної залі.

Очолює школу відомий педагог Володимир Лотоцький, а в учительському складі працює ще 17 сил, а саме, Євфрозина Бережна, Марія Галій, Людовика Лівчак, Марія Масюк, Софія Налукова, Іванна Петик, Леоніля Федаш, Ярослава Филипович, Вероніка Цегельська, Іван Бережний, Ізидор Жилавий, Іриней Ісаїв, д-р Петро Ісаїв, Володимир Мацьків, Володимир Мельник, Іван Попель і Степан Процик.

В цьому році у школу українознавства „Рідної Школи" у Філядельфії навчалосьн 322 учні. Діти розділені на дванадцять кляс, а перша і п'ята кляси мають по два відділи.

Опікується школою Товариство Опіки над молоддю і дітьми „Рідна школа". Воно має плян здобути для школи власний великий будинок. Та покищо вона придбала приміщення в одній з найкращих публічних шкіл дільниці. Очолює Товариство „Рідна Школа" ентзіяст українського шкільництва — інж. Степан Процик.

Членами Упфави є пані О. Михайлюк і О. Кулиняк, панове інж. О. Мартинович, інж. Б. Артимишин, інж. І. Пак, Н. Сум, В. Бук і О. Тарнавський. При школі працює Суспільна Опіка Товариства, що її очолює пані Ольга Михайлюк.

В цьому шкільному році школа українознавства проявила крім научної ще й виховну діяльність. Відбулись імпрези з нагоди державних днів, 22 січня і 1-го листопада. Дирекція школи влаштувала два конкурси: конкурс читання книжок і конкурс деклямації. Переможці були обдаровані книжковими нагородами. Школа Українознавства „Р. школи" у Філядельфії зуміла зорганізувати для своїх учнів можливість користування бібліотекою. В порозумінні з одним із куренів місцевої станиці Пласту, що має свою бібліотеку, зорганізовано спеціяльну бібліотечну обслугу учнів школи.

Члени Управи Товариства, а головно імпрезова референтка пані Ольга Кулиняк зорганізували кілька імпрез, яких ціллю було підсилити касу.

Діяльність Т-ва можлива завдяки гуртові батьків-ентузіястів, які взяли на себе відповідальність за українознавчу освіту дітей. Головно признання належить тим батькам, які очолили гурти „колядників" і розвозили їх по українських родинах. Деякі матері віддали свій час для праці в кафетерії. Пані Леся Стадниченко виявила тут найбільше посвяти: вона кожну суботу відбувала дижур у кафетерії, виконуючи обов'язки опікунки і господині. Допомагали пані Лідія Мельник і Володимира Заяць. В підготові імпрез працювали ще пані Ольга Кулинич, Лідія Мельник, Дарія Завадович, Володимира Заяць, Дарія Скіра і Марія Куземська. В організації імпрез були помічні пні Рената Прончак і Володимир Мельник, а також Христина Прончак і Оленка Куземська. Про якість навчання в школі українознавства говорить добірний учительський склад і учні, які знають українську мову, поправно нею користуються у щоденній розмові і в розмовах на тему української літератури й історії. Самі учні проявляють замилування до літератури, і вже вийшло третє число шкільного журнальчика „Учітеся", що його пвністю написали та й зредаґували самі учні.

Після переведення іспиту зрілсти у школі „Рідної школо" у Філядельфії під проводом проф. М. Лисогора з Ню Йорку відбулось урочисте вручення дипломів абольвентам разом зі скромною гостиною. В імпрезі взяли участь крім студентів і їхніх учителів також батьки і приятелі школи. Врочисто також відбулось закінчення шкільного року у школі „Рідної школи" в суботу, 11-го червня. Після богослуження в парафіяльній церкві Царя Христа, що його відправив парох о. Василь Головінський, діти зійшли до авдиторії школи, де відбулась програма у виконанні самих учнів. Попрощали учнів, бажаючи їм гарних вакацій, директор школи Володимир Лотоцький і голова Товариства „Рідна Школа" Степан Процик. Учням роздано свідоцтва, а дванадцятьом переможцям у двох конкурсах читання книжок і деклямації роздано ще й цінні книжкові нагороди.

Т.

ПРО КРИЛА ТА МОЗОЛІ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ний робочий тиждень — річ, яку можна здійснити. Адже навіть у капіталістичній Америці — і то п'ятиденний робочий тиждень з двома вихідними днями існує давненько. Уперше запровадила його профспілка кравців жіночих убрань року Божого тисяча дев'ятсот тридцять третього! Не диво, що через тридцять три роки рідна партія мудро вирішила вчинити так само.

Якщо партія за якихось тридцять три роки пробігла тюпцем відстань, що відділяє радянського трудящого від капіталістичного, то можна сподіватися, що вона проскаче чвалом аж до самісінького комунізму.

А далі що? Куди далі йти і куди завертати? Отут то вона йому і сказала! Комуністична партія існує для запровадження комунізму. Так же ж? Ну, а коли комунізм буде запроваджений, партія, виходить, стане зайвою. Як у частушці співалося:

Йолкі-палкі, лес густой,
Ходіть Ванька холостой.
Когда Ванька женітся,
Куда Манька денется?

Проблема!

Припустімо, що Манька... пробачте, партія, хотів я сказати, самозліквідується. В такому разі Ванька, чи то пак народ, хотів я сказати, не схоче мозолі носити, ночей не спати і потом обливатися. І хто ж тоді буде робити? Самозліквідована партія? А дзуськи!

Візьмемо другий варіянт: припустімо, що при комунізмі ввесь народ поголовно вступить у партію. Знову ж неув'язка: партія, як відомо, веде, а коли всі будуть у партії, то... нікого буде вести. І вийде зовсім як у ліричному творі передового, героїчного і грандіозного поета Макара Наздири:

Куди, куди тепер піду я?
Де я подіну свій тагар?
А вітер віє та лютює:
Сиди, Макар!

Які, які я чую вісті?
Де візьму щастя я ключі?
А вітер аж у вуха свище:
Макар, мовчи!

Я ґрандіозний, я партійний,
Ідейний ввесь!
А вітер віє вітровійно:
— Іди ти десь!!!

Зрештою, що таке лірика Макара Наздири в порівнянні з величезним патосом торжества ідеалів комунізму по всій планеті? Якщо поет послухається вітру, що рекомендує йому „іти десь", то партія ж нізащо не послухається. Адже, якщо вірити газеті „Радянська Україна", „ідеї партії — мозолі народу"... пробачте, я хотів сказати: крила...

(З пересилань Радіо „Свобода")

МІТИНҐ НА МОГИЛІ ІВАНА ФРАНКА У ЛЬВОВІ

Львів. — На урочистому мітингу, що відбувся в 50-річчя з дня смерти Івана Франка, на Личаківському цвинтарі у Львові з промовою виступав відомий прихильник злиття мов „академік" І. Білодід від імені урядового комітету відзначення ювілею Івана Франка.

Агенція „РАТАУ" повідомляє, що крім І. Білодіда промовляли також: письменниця Ірина Вільде, поет Антон Хижняк, студентка Д. Дуб'як, майстер електровакуумного заводу С. Натимчук і ін.

В АМЕРИЦІ Й У СВІТІ

В ТРАВНІ ЦЬОГО РОКУ ЗБІЛЬШИВСЯ ЕКСПОРТ ЗДА на один відсоток в порівнянні з квітнем, а імпорт зменшився в тому ж місяці на три відсотки. В травні експорт становив 2,364,400,000 дол., а в квітні — 2,331,000,000 дол. Імпорт в травні виносив 2,070,000,000 дол., а в квітні 2,073,000,000 дол. В перших п'ятьох місяцях цього року експорт виносив 28,500,000,000 дол. в річному відношенні. Річне відношення дістаємо таким способом, що число з одного місяця множимо через 12. Цьогорічний експорт є на 7 відсотків більший в порівнянні з минулорічним, коли він становив 26,567,000,000 дол.

ЛУСІ ДЖАНСОН ВЖЕ ДІСТАЄ ВЕСІЛЬНІ подарунки з цілої країни, хоч її весілля відбудеться аж 6-го серпня ц. р. Білий Дім не приймає коштовних купованих подарунків і відсилає їх назад. Приймається різні рукою виконані подарунки і то такі, вартість яких не перевищує 10 дол. Надходять такі подарунки, як хусточки, фартушки, пошевки, простирала, сковородки, родинні Біблії, поеми, стебновані ковдри, релігійні статуетки та всякі кухонні „переписи". Щотижня надходить по 225 листів та по 50 різних дарунків. Окремий урядовець реєструє ці подарунки.

У БРИТІЙСЬКОМУ ПАРЛЯМЕНТІ ГОСТРО КРИТИКОВАНО зобов'язання уряду прем'єра Гаролда Вільсона щодо продажу Америці багато зброї, в заміну за замовлення Британії на військові джети на суму 725 мільйонів дол. Опозиція твердила, що та зброя буде використана Америкою для війни у В'єтнамі. Британський міністер оборони Деніс Гілі заявив, що ніхто ніколи не робить ніяких застережень ані не ставить ніяких передумов своєму союзникові, з яким переводиться торговельні трансакції.

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Улюбленого і Незабутнього
СИНА

бл. п.

ВОЛОДИМИРА НИКОЛЯКА

що згинув трагічною смертю на Оселі СУМА в Еленвіл, дня 2-го липня 1965 року, буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА

в ЦЕРКВІ СВ. ЮРА в НЮ ЙОРКУ

в суботу, 2-го липня 1966 року

о год. 7-ій ранку

про що повідомляють Знайомих і Приятелів

батько — РОМАН
мати — ЛІДІЯ
брати — ІГОР, ЮРІЙ, РОМАН і СЛАВКО

СТИПЕНДІЇ ІМЕНИ ЛУКИ МИШУГИ

Філядельфія. — На останньому засіданні Екзекутиви Злученого Українсько-го Американського Допомогового Комітету ухвалено відновити стипендії імені колишнього Президента ЗУАДКомітету д-ра Луки Мишуги. Ці стипендії були встановлені перед десяти роками для відзначення пам'яті д-ра Луки Мишуги, що помер в 1955 р. Це дві стипендії, по 500 долярів кожна, призначені для студента чи студентки суспільної служби (сошел ворк) на одному з акредитованих американських університетів. На засіданні Екзекутиви ЗУАДКомітету порушено справу опіки над старшими і поширення української суспільної служби. Дискусія виявила, що в нас немає вишколених у суспільній службі спеціялістів, які могли би надати суспільній праці нашої установи професійного вигляду.

Стипендії, що їх відновляє Екзекутива ЗУАДКомітету, можуть допомогти цих спеціялістів підховати. Аплікaнти — студенти суспільної служби котрогось із американських університетів можуть вносити прохання про ці стипендії до канцелярії ЗУАДКомітету на адресу:

United Ukrainian American Relief Committee, 5020 Old York Road, Philadelphia, Pa. 19141.

У проханні треба подати короткий життєпис аплікaнта і подати інформації про дотеперішні студії суспільної служби.

Відгуки на читанку для 2-ої кляси „Волошки"

В початках цього учбового року Спілка Уараїнських Учителів Англії видала читанку для 2-ої кляси Марії Дейко „Волошки". Марія Дейко на Рідних Землях завідувала катедрою романської філології в Інституті Чужих Мов і на чужині мала довголітній стаж управителя школи в Австралії.

Хоч читанка „Волошки" вийшла з друку лище в жовтні минулого року, і аж тоді потрапила в школи, але тепер вона є обов'язковим підручником для другої кляси у всіх школах Англії, Австралії, Бельгії, Німеччини та Нової Зеляндії.

Таке швидке введення читанки „Волошки" в багатьох країнах і серед учбового року, свідчить про винятково високі якості читанки, які вже були відмічені у перших відгуках на цю читанку. Українське Науково-Освітнє Товариство Бельгії (Лювен) оцінює читанку „Волошки" так:

„Сьогодні я одержав Вашу читанку „Волошки". Хоч я ще не переглянув „від дошки до дошки", але це, що я бачив, мені дуже подобається. Це підручник, за яким я шукаю вже давно. Всі дотеперішні читанки були майже повністю передруковані з краєвих видань. Вони були майже незрозумілі для дітей на чужині, і користь з них невелика. Під оглядом методичним та педагогічним також перестарілі. Ваша читанка „Волошки" — це нова зоря на відтинку Рідної Школи на чужині. Підбір текстів прекрасний і засіб слів широкого вжитку, чого саме бракує в дотеперішніх читанках. Правда, малюнки дещо слабші, але це можна поправити.

Леонід Полтава подає таку оцінку цієї читанки: „Видатний теоретик і практик з ділянки педагогіки п-ні Марія Дейко в Австралії зробила справжній подарунок українським дітям у вільному світі, де б вони у вільному світі не жили, своєю читанкою для другого року навчання в школах українознавства. Вперше в цій читанці авторка підходить до завдання, сприяти вивченню української мови в 2--ій клясі з повним врахуванням того, що наші діти повинні знати дві мови, де б вони за кордоном не жили. Розумний, науковий підхід! Не дарма вона ще в Україні була науковим керівником Катедри Методики Викладання в Інституті Чужоземних Мов. З радістю довідуємося, що М. Дейко працює і над новими читанками для старших дітей. Та вже і цією працею вона вписала своє ім'я в історію українського шкільництва.

Ознайомитись з читанкою „Волошки" чи придбати її можна через кожну українську книгарню в Канаді та ЗДА.

Адреса видавництва
Prof. Dr. I. Martschenko,
31 Gerard St. Derby England
Спілка Українських
Учителів та Виховників
Англії

Туристика і подорожне бюро

Подорожування — це сьогодні популярне явище. З туристики користають країни і люди, яких відвідується як теж країни й особи, з яких виїжджається зглядно які виїжджають. Є країни, як Швайцарія, Австрія, Монако, де туристика становить головне джерело державних прибутків. Туристика - подорожування має свої вартості не тільки під матеріяльним оглядом, але також під оглядом культурним. Подорожуючи, людина збагачує себе в духовій площині, бо має змогу пізнавати і аналізувати культурні надбання різних країн, їхню архітектуру, музику, мови, звичаї і т.п. та із своїх подорожніх спостережень робити відповідні заключення. Звиджуючи чужі країни ви особисто стикаєтесь з їхнім населенням та сприймаєте безпосередньо вище згадані вартості і вони западають вам глибоко в душу та оставляють свій слід у ваших думках на ціле життя.

Цей 1966-ий рік заповідається роком інтенсивної туристики, а зокрема подорожування і звиджування різних околиць України, її міст, сіл та відвідування наших рідних у них. — Коли ви рішилися на подорож в Україну, вам доконче потрібно зв'язатися з подорожною агенцією, щоб одержати фахову пораду.

Такою всесторонньо досвідченою і фаховою агенцією є Подорожна Агенція Володимира Шіпки під адресою: 5434 State Road, PARMA, Ohio, 44134.
Телефон: 351-1700. Це є українська подорожна агенція на цілу Америку. — Пан Володимир Шіпка є найбільш досвідчений провідник подорожей до Европи, який вже відбув багато подорожей по всіх частинах світу. Пан Шіпка вже нераз провожав з повним успіхом подорожні тури по Україні і вмів дуже вдало виєднати у місцевих совєтських властей дозвіл на відвідини рідних. Пан Шіпка сам є сином родичів, що народилися в Україні та говорить, пише і читає по українськи.

Цьогорічна подорожна маршрута Володимира Шіпки зачинається 3-го серпня із летовища Джон Ф. Кеннеді в Ню Йорку, о годині 6-ій вечором та обіймає такі туристичні осередки-міста, як Відень в Австрії, Київ Канів, Львів, Тернопіль в Україні, а вкінці Рим в Італії. — Відлет із летовища в Ню Йорку наступить о годині 8-ій вечором через Атлантик до Відня. По огляненні гідних уваги з історичного чи мистецького огляду міс... востей та буд...ль — наступить відлет до Києва 6-го серпня. Ця ціла маршрута зосереджується на численних більших містах України, до котрих тільки є дозволена подорож совєтських властей, — Для приміру: окремого дозволу від ІНТУРИСТА (Совєтська подорожна організація) доконче потрібно, щоб задержатися 10 днів у Львові і Тернополі. Маршрута буде так устійнена, щоб кожний учасник цієї подорожі мав можливість побувати кілька днів у тих околицях, які для нього представляють найбільшу вартість і користь. Відвідини міст або сіл, не виміненх у подорожному пляні, є виключені. — Дуже добре є повідомити своїх близьких в Україні заздалегідь, коли й куди будеться переїжджати, щоб вони могли вийти вам на зустріч чи приїхати до готелю в тому місті, де будете тоді перебувати. В теперішньому стані зустріч із рідними та приятелями може бути вирішена щойно на території України.

Тож не зволікайте, але телефонуйте, або пишіть по ближчі інформації, проспекти і замовлення на адресу:
Shipka Travel Agency
5434 State Road
Parma, Ohio.

● **Харчі для арабських втікачів від ОН дістають** союзники в'єтнамських комуністів — такий куріоз спричинив подорож до Каїро сенатора Едварда Кенеді, який є головою сенатської Підкомісії для справ втікачів. Члени його штабу перевірили справу в Сірії, Іраку й т. зв. смузі Гази під правлінням Єгипту, де зосереджені арабські втікачі, з яких сформовано 8.000-ну „Палестинську визвольну армію", яка тепер має виїхати до В'єтнаму, в допомогу комуністичним партизанам. Харчі арабським втікачам, зокрема „членам" Палестинського визвольного Комітету, висилає автономна агенція Об'єднаних Націй, що її бюджет на 90% покриває — Америка.

Українознавство і славістина в Манітобському університеті в 1965-66 р.

4-го травня закінчилися іспити в Відділі Слов'янознавства Манітобського університету в Вінніпеґу. В загальному на відділі було в 1965 - 1966 ак. році 135 студентів, у тому 57 україністів. Шість кандидатів на маґістрів працювали в рамках післяґрадуаційних студій. Один із них, В. Сліпченко, оборонив маґістерську дисертацію п. н. „Назовництво в творах М. Гоголя". Чотири кандидати здали дипломові іспити з слов'янських мов (у тому 3 з української). В склад викладачів входили, крім голови відділу проф. Яр. Рудницького й почесного професора Митр. Іларіона (д-ра Огієнка), проф. Яр. Розумний, лектори: Г. Вібе, І. Торнавецька й о. Ол. Баран; асистентами при Відділі були В. Сліпченко й Р. Карпяк. Новий шкільний рік (в тому кредитовані курси української мови й літератури) почнеться в половині вересня 1966 р.

Розшуки

ПОШУКУЮ
ВАСИЛЯ ДАНІВ
Виїхав з Німеччини до Канади з лісорубами в 1949 р. Хто знав би про нього або він сам, прошу писати до:
Iwan Stasiuk
335 Park Avenue
Babylon, L.I., N.Y.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

НЕДІЛЯ, 3-го ЛИПНЯ 1966 Р.

ПИТСБУРҐ, Па. Піврічні збори Т-ва Рогатинщина — 396 Відд. о год. 12-ій, зараз по Службі Божій в залі на 18th і Sidney St., SS, при Укр. Правосл. Церкві. Просимо прибути на означ. час. — І. Драпала, предс., І. Слободян, секр.

СИРАКЮЗ, Н. Й. Місячні збори Т-ва Укр. Січ — 39 Відд. о год. 3-ій по пол. в малій залі УНДому. Збирання чл. вкладок: субота, 2 липня — від год. 7-10 веч., неділя, 3 липня — від год. 12-3-ої по пол. Проситься всіх членів явитися на місячні збори Відділу. — Управа.

НЕДІЛЯ, 10-го ЛИПНЯ 1966 Р.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Піврічні збори Т-ва Запор. Січ — 367 Відд. о год. 1:30 по пол. в приміщенні Укр.-Амер. Клюбі. Є багато справ до полагодження. Проситься вирівняти залеглі вкладки. — Ю. Кушнір, предс., Т. Песко, касир, В. Попович, секр.

ТАРЗАН, ч. 5644. Залита водою святиня...

TARZAN FOUGHT OFF A FINAL PURSUER AND THE QUARTET RUSHED TO THE GUARDS' QUARTERS.
HURRIEDLY, THEY AGAIN DONNED WATER SUITS--
THUS PROTECTED THEY STEPPED INTO THE AIR LOCK. TARZAN PULLED THE CONTROL LEVER-- AND TONS OF WATER POURED INTO THE TEMPLE!

Тарзан переміг останнього переслідувача і тоді чвірка рушила до квартири.

Якнайшвидше вони знову одягнули убрання нурців...

Так охоронювані вони зблизилися до автоматично відчинюваних дверей. Тарзан витягнув контрольний важіль . . . і тонни води залили святиню!